

Сабиров О.Ш.,
ТДИУ «Бизнес бошқаруви ва логистика»
кафедраси доценти, и.ф.н.
e-mail: o.sabirov@tsue.uz

ҲУДУД ИНВЕСТИЦИОН САЛОҲИЯТИНИ БАҲОЛАШНИНГ УСЛУБИЙ АСОСЛАРИ ХУСУСИДА

ОБ МЕТОДИЧЕСКИХ ОСНОВАХ ОЦЕНКИ ИНВЕСТИЦИОННОГО
ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА

ON THE METHODOLOGICAL BASIS OF ASSESSMENT
OF THE INVESTMENT POTENTIAL OF THE REGION

Аннотация. Уибу мақолада ҳудуд инвестицион салоҳиятини баҳолаш мезонлари ва детерминантларини шакллантириши мақсадида ҳудуд инвестицион салоҳиятини баҳолашдаги мавжуд ёндошувлар батарасил кўриб чиқилган.

Таянч иборалар: инвестициялар, инвестицион муҳим, инвестицион жозибадорлик, бизнес муҳим, стратегия, хорижий инвестициялар, рисклар, ҳудудлар рейтинги, қулай шароит, минтақавий иқтисодиёт, инвестицион салоҳият.

Аннотация. В данной статье подробно рассматриваются существующие подходы к оценке инвестиционного потенциала региона с целью формирования критерииев и детерминант оценки инвестиционного потенциала региона.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная среда, инвестиционная привлекательность, бизнес среда, стратегия, иностранные инвестиции, риски, рейтинг регионов, благоприятный режим, региональная экономика, инвестиционный потенциал.

Abstract. This article discusses in detail the existing approaches to assessing the investment potential of the region in order to form the criteria and determinants for assessing the investment potential of the region.

Key words: investments, investment environment, investment attractiveness, business environment, strategy, foreign investment, risks, rating of regions, favorable regime, regional economy, investment potential.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг жорий йил 7 февраль кунги фармони билан 2017–2021 йилларда Ўзбекистонни ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини тасдиқлади [1]. Унда «ҳудудлар иқтисодий салоҳиятини ошириш, уни самарали бошқаришдаги муҳим омил сифатида ҳудудлар ижтимоий-иктисодий ривожланиш дастурлари муҳим аҳамиятга эга» эканлиги таъкидланди. 2017–2021 йилларда умумий қиймати 40 млрд. АҚШ доллари миқдоридаги 649та инвестиция лойиҳасини назарда тутувчи тармоқ дастурларини рўёбга чиқариш режалаштирилмоқда. Натижада кейинги 5 йилда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш

1,5 баравар, унинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 33,6 фоиздан 36 фоизгача, қайта ишлаш тармоғи улуши 80 фоиздан 85 фоизгача ошади.

Хусусан, худудларни ҳар томонлама ривожлантириш бўйича қарийб 25 мингта инвестиция лойиҳасини рўёбга чиқариш ҳисобига 256,4 минг иш ўрни ташкил этиш орқали ахолини иш билан таъминлаш дастурларини тўлиқ ижро этиш назарда тутилган. Ишсизлик даражаси энг юқори бўлган минтақаларда 46,8 минг янги иш ўрнини ташкил этиш режалаштирилмоқда.

Ҳудудий иқтисодиёт ва инвестицион салоҳият масалалари Ж.Б. Будвил, Н. Гросжан, П. Кругман, А. Лёш, Б.О. Лундвал, Ж. Манцинен, Э. Мэй, Ф. Перру, П. Ромер, Н.И. Берзон, И.С. Букина, В.К. Бурлачков, И.Ю. Варьяш, М.И. Гельвановский, Б.В. Губин, А.С. Жегалова, А.Ю. Лайков, Л.Н. Лыкова, В.Д. Миловидов, Я.М. Миркин, А.Ю. Михайлов, В.К. Сенчагов, В.В. Симонян, Э. Райнерт, Х. Ричардсон, Дж. Фридман, К. Фримэн, П. Хаггет, Т. Хагерстранд, М. Порттер, Й. Шумпетер ва шу каби бошқа минтақавий ривожланиш назариялари муаллифлари томонидан тадқиқ этилган.

Ҳудуд инвестицион салоҳиятигининг иқтисодиёт модернизацияси ва либераллашуви шароитидаги хусусиятлари Б. Гарретт, Г. Жереффи, Р. Каплински, М. Лоренц, П. Маскелл, С. Резенфельд, М. Симагути, М. Сторпер, Э. Шмитц, М. Энрайт каби олимларнинг бу масалаларга оид концепциялари, назариялари ва амалий изланишларида ўз аксини топган.

Ушбу муаллифларнинг назарий ва услубий ёндашувларида инвестицион салоҳиятнинг такрор ишлаб чиқариш жиҳатларини ўзида акс эттирган ишлаб чиқаришни ҳудудий ташкил этиш ҳамда инвестицион салоҳият шаклланишининг функционал асослари каби хусусиятлар устунлик қиласди.

Яқин хорижий давлатларда ҳудудий иқтисодиётда инвестиция назарияларини тадқиқ қилиш такрор ишлаб чиқаришдан ҳудудий ривожлантириш борасидаги замонавий фанга ўтиш босқичида турибди. Буларга мисол тариқасида А.Г. Гранберг, Ю.А. Гаджиев, С.М. Дробишевский, В.К. Ломакин, Я.Д. Лисоволик, Г.Л. Азоев, Б.С. Жихаревич, Р. Фатхутдинов, Ю.В. Савельев, Е.А. Коломак, А.С. Новоселов, С.С. Артоболевский, Б.М. Гринчель каби олимларнинг изланишларини келтириш мумкин.

Ўзбекистонда ҳудуд инвестицион салоҳиятини ўрганиш нисбатан янги йўналиш бўлиб, бу борадаги тадқиқотлар илк изланишлар ҳисобланади. Миллий инвестицион сиёsat ва минтақавий иқтисодиёт мактаби олимлари М. Абдусалямов, К. Абиркулов, А.Акромов, Г.Абдилакимов, Т.Ахмедов, Д.Ғозибеков, Н.Каримов, Н.Ҳайдаров, Ф.Додиев, Ш. Имомов, Б. Рўзметов, А. Содиков, Б.Мавланов, Ш.Мустафақулов, А.М. Қодиров, М.Турсунходжаев, Н.Хошимова ва бошқалар эришган илмий натижалар мамлакатимизда ҳудуд инвестицион салоҳиятини ўрганишда муҳим аҳамият касб этади. Мамлакатимизда ҳудуд инвестицион салоҳиятини тадқиқ қилишнинг назарий-услубий асосини ҳудудий ишлаб чиқариш комплекслари, иқтисодий районлаштириш, ишлаб чиқариш кучларини жойлаштириш ва ривожлантириш концепциялари ташкил этади. Бу эса инвестицион салоҳиятнинг ҳудудий жиҳатларини чуқурроқ тадқиқ этиш ва унинг услубий жиҳатларини янада такомиллаштиришни тақозо этади.

Ҳудуд инвестицион салоҳиятини баҳолаш мезонлари ва детерминантларини шакллантириш мақсадида ҳудуд инвестицион салоҳиятини баҳолашга мавжуд ёндошувларни батафсил кўриб чиқиши лозим. Ҳудуд инвестицион салоҳияти тушунчаси мураккаб ва кўп қиррали эканлигини ҳисобга олиб, уни ифодаловчи детерминантларни омилли ва натижавий нуктаи-назардан табақалаштирилган ҳолда тадқиқ этиш мақсадга мувофиқдир.

Омилли ёндошувга кўра худуд инвестицион салоҳияти (K_f) тизимли кўринишида худуд ривожланишида қўйилган мақсадларга эришишда фойдаланиладиган ресурс ва воситаларнинг жамланмасидан иборат бўлади, яъни

$$K_f = \{F_k, T_k, E_k, S_k, A_k, ED_k, IN_k, EN_k\} \quad (1)$$

Бу ерда: F_k – молиявий, T_k – технологик, E_k – табиий-хомашё, S_k – ижтимоий, A_k – маъмурий-бошқарув, ED_k – таълим, IN_k – инфратузилма ҳамда EN_k – худуднинг тадбиркорлик салоҳияти.

Инвестицион салоҳиятни баҳолашга омилли ёндошув худуднинг ресурс билан таъминланганлигини миқдор жиҳатдан тавсифлаш имконини беради. Шу ўринда худуд инвестицион салоҳиятини баҳолашга натижавий ёндошув (K_r) эса худуднинг салоҳият элементлари мавжудлиги ва ўзаро таъсири туфайли рақобат устунликлари намоён бўлиши жараёнининг сифат хусусиятларини очиш имконини беради. Худуд инвестицион салоҳиятини баҳолашга омилли ёндошув тадқиқи кўрсатишича, нисбий устунликлар кейинчалик ҳудуднинг: ижтимоий (S_p – инсон капитали ривожланиши омиллари); иқтисодий (E_p – аҳолининг ялпи даромадлари, маҳаллий бюджет даромадлари, асосий капиталга инвестициялар, экспорт); технологик (T_p – худуднинг технологик даражаси, капитал самарадорлиги, ЯҲМ ўсишининг капитал сифими, инновацион салоҳият) белгилари сифатида рақобат позициясига айланиши мумкин, яъни:

$$K_r = \{S_p, E_p, T_p\} \quad (2).$$

Бундай трансформация ҳудуд инвестицион салоҳиятининг сифат хусусиятларини бирин-кетин шакллантиради. Бироқ, бизнинг фикримизча, инвестицион салоҳият ва ҳудуд инвестицион салоҳиятини бошқариш детерминантлари айнан бир хил мазмунни англаштайди.

Шунинг учун ҳудуд инвестицион салоҳиятининг кўп жиҳатлилиги ва кўп омиллигидан келиб чиқиб, биз томондан уни баҳолашга ўзига хос услубий ёндошув таклиф этилган бўлиб, унга кўра асосий детерминантлар уларнинг объектга, муҳитга, жараёнга ва лойиҳага йўналтирилганлик белгилари бўйича гурӯхланди.

Таклиф қилинган услубий ёндошувга кўра, объектга оид детерминантларни мантикий кетма-кет баҳолаш охир-оқибатда ишлаб чиқариш омилларининг умумий самарадорлигини интеграл ўлчаш натижасини бериши асосланган.

Жараёнга оид детерминантлар R&D (Research and Development) сектори кўламишининг ортиши ҳисобига эндоғен омилларнинг иқтисодий ўсишга таъсирини акс эттиради.

Инвестицион салоҳиятнинг муҳитга оид омиллари таъсири натижасида худудда ишибилармонлик муҳитининг ўзгариши, лойиҳага оид омиллар таъсирида эса иқтисодиётнинг очиқлик даражасини ифодаловчи ташқи иқтисодий фаолият кўрсаткичларининг бевосита ёки билвосита ўзгариши кузатилади.

Биз томонимиздан ҳудуд инвестицион салоҳиятини баҳолашга омилли ёндошув бўйича олиб борилган тадқиқот натижалари шуни кўрсатадики, инвестицион салоҳият шаклланиши ҳамда ижтимоий-иқтисодий жараёнларнинг юқори даражада ўзгарувчанлиги шароитида юқори интеграллашган коэффициентларни автоном баҳолаш йўли билан инвестицион салоҳиятни комплекс диагностика қилиш самарали восита ҳисобланади. Шу мақсадда, маҳсус услубиётдан фойдаланган ҳолда, биз томондан алоҳида a_{ij} ($a \in A$), b_{ij} ($b \in B$), c_{ij} ($c \in C$), d_{ij} ($d \in D$), ($i = 1, \dots, n$; $j = 1, \dots, m$) блоклар кўрсаткичларининг хусусий параметрлари аниқланиб, улардан кейинчалик панел кўринишидаги (НЧТ) матрицадан

кириш маълумотлари сифатида эконометрик моделда фойдаланилди. Бунда: $i=1,..,n$ – иқтисодий белгиларга кўра худудий бирликлар; $t = 1, .., T$ – вақт ўлчови. Биринчи (A) блок таҳлилида барқарор иқтисодий ўсиш омилларининг хусусий таъсирини аниқлаш мақсадида регрессион (FE – модел) модел тузилган. Унга кўра аниқлананаётган тенглама қўйидаги кўринишга эга:

$$GDP_{it} = b_1 PROD_{it} + b_2 INV_{it} + b_3 EXP_{it} + b_4 SRV_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

Бу ерда: GDP_{it} – худуднинг ЯҲМ ўсиши; $PROD_{it}$ – меҳнат самарадорлиги; INV_{it} – инвестициявий фаолликнинг ошиши; EXP_{it} – экспортни кенгайтириш имкониятлари; SRV_{it} – аҳоли жон бошига бозор хизматларининг ўсиши.

Стандарт «STATA» пакетидан фойдаланиб амалга оширилган ҳисоб- китоб натижалари шуни кўрсатадики, меҳнат унумдорлиги омили бошқа таҳлил қилинган омилларга нисбатан барқарор иқтисодий ўшишга юқори даражада таъсир кўрсатмоқда.

Шундай ҳисоб-китоблар бошқа блоклар бўйича ҳам амалга оширилди. Ишбилармонлик мухити блокининг таҳлилида регрессион коэффициентлар натижавий кўрсаткичга нисбатан аҳолининг ишбилармонлиги ва янги бизнес субъектларини яратиш омиллари юқори эластикликка эга эканлигини кўрсатмоқда.

Ижтимоий блок бўйича олинган регрессион коэффициентлар аҳолининг яшаш дарожаси кўпроқ аҳолининг ижтимоий хизматлар билан таъминланганлигини ва даромадларни белгиловчи омиллар билан юқори эластикликка эга эканлигини тасдиқламоқда.

Модернизация ва диверсификация омиллари бўйича таҳлил натижалари эса худуд иқтисодиётини модернизациялаш даражасини аниқлашда индустрӣаллаштириш омили бошқа омиллар орасида алоҳида ўринга эгалигини кўрсатмоқда.

Иқтисодий ўсишнинг интенсив омиллари ҳисобига худуд инвестицион салоҳиятини ошириш бўйича Ўзбекистон ҳудудларида имконият мавжудлиги тўғрисидаги гипотезани синовдан ўтказиш мақсадида эконометрик модел таклиф этилди.

Бу моделда тизимли парадигма [2] тушунчаларига мувофиқ инвестицион салоҳиятнинг асосий детерминантлари: обьект (A), жараён (B), мухит (C) ва лойиха (D) белгилари бўйича гурӯхланади.

$$A' = f(F_k, H_c, t), \quad (4)$$

$$B' = f(E_d, M_c, I_a, I_n, t), \quad (5)$$

$$C' = f(R_r, P_r, B_r, L_r, G_r, t), \quad (6)$$

$$D' = f(T_p, I_n, I_v, t), \quad (7)$$

Бу ерда: F_k – ишлаб чиқариш капитали; H_c – меҳнат омили; t – вақт (оралиқ); E_d – таълим омили; M_c – бошқарув сифати; I_a – инвестицион фаоллик; I_n – худуд иқтисодиётининг инновационлиги; R_r – ташқи мухит; P_r – рақобат мухити; B_r – ишбилармонлик мухити; L_r – меъёрий-хуқуқий база; G_r – давлат институтлари сифати; T_p – технологиялар трансфери; I_n – ишлаб чиқаришни модернизациялаш; I_v – техник ва технологик янгиланиш.

Модел асосида ҳисоб-китоблар (A') ва (D') блоклар бўйича ишлаб чиқариш функцияси орқали амалга оширилди. Бу ҳолатда эндоғен омиллар деб омилларнинг ялпи унумдорлиги (TFP) ёки бўлмаса Кобб-Дуглас функциясидаги А нинг ҳиссаси тушунилади: $Y = A * K^\alpha * L^{1-\alpha}$, яъни A – ишлаб чиқариш омилларидан ташқари (меҳнат ва капитал) бошқа ҳамма омилларнинг улушини белгиловчи коэффициент. Умумий кўринишда,

$$A = TFP, \Delta TFP_t / TFP_{t-1} = \Delta A/A = \Delta Y/Y - (\Delta K/K + \Delta L/L). \quad (8)$$

*TFP*ни баҳолаш натижаларига асосланган ҳолда, иқтисодий ўсишнинг эндоғен омиллари иқтисодиётнинг замонавий таркиби шаклланган ҳамда юқори тадбиркорлик фаоллиги ва саноатнинг юқори технологияли тармоқлари ривожланган ҳолатларда ўзининг ижобий натижасини кўрсата бошлайди, деб хисоблаш мумкин. Бундай ҳолатда эндоғен ўсишнинг муҳитга йўналтирилган ва жараёнга йўналтирилган омиллари устунликка эга бўлади. Ушбу омилларни тўлиқ қамраб олиш мақсадида қуидаги регрессион тенгламани ечиш таклиф этилган:

$$\begin{aligned} TFP &= a_0 + a_1 ed_1 + a_2 ed_2 + a_3 ed_3, \\ TFP &= b_0 + b_1 ia_1 + b_2 ia_2, \\ TFP &= c_0 + c_1 in_1 + c_2 in_2 + c_3 in_3 + c_4 in_4 + c_5 in_5 + c_6 in_6 + c_7 in_7 + c_8 in_8, \\ TFP &= d_0 + d_1 dkl_1 + d_2 dkl_2 + d_3 dkl_3 + d_4 dkl_4, \\ TFP &= e_0 + e_1 tehr_1 + e_2 tehr_2 + e_3 tehr_3 + e_4 tehr_4, \end{aligned} \quad (9)$$

Бу ерда: ed_1, ed_2, ed_3 – таълим салоҳияти; ia_1 ва ia_2 – инвестицион фаоллик; $in_1, in_2 \dots in_8$ – инновацион фаоллик; $dkl_1, dkl_2, dkl_3, dkl_4$ – ишбилармонлик муҳити; $tehr_1, tehr_2, tehr_3$ – ҳудуд иқтисодиётининг технологик ривожланганлик даражасини ифодаловчи омиллар.

Ушбу моделлар тизимини (9) қўллаган ҳолда эндоғен омилларни Тошкент шаҳрининг 2010–2017 йиллардаги кўрсаткичлари орқали тажрибада баҳолаш натижалари *TFP*нинг: таълим салоҳияти – ed_1 (корреляция коэффициенти $K_{ed1} = 0,06$); инновацион фаоллик – in_1 ($K_{in1} = 0,42$) ва in_2 ($K_{in2} = 0,61$); ишбилармонлик муҳити – dkl_2 ($K_{dkl2} = 0,23$); ҳудуднинг технологик даражаси – $tehr_3$ ($K_{tehr3} = 0,03$) каби омиллар билан ижобий алоқадорлигини кўрсатмоқда. Умуман олганда, корреляцион таҳлил натижалари ($R = 0,9; R^2 = 0,8; F_{\text{факт}}(7,1) > F_{\text{жадвал}}(3,26)$) ҳудуд иқтисодий ўсиши билан интенсив омиллар ўртасида ижобий боғлиқлик борлигини тасдиқламоқда.

Бундан шундай хулоса чиқадики, ҳудуд инвестицион салоҳиятини самарали бошқаришда инновацион ривожланиш моделини танлаш иқтисодий ўсиш билан унинг самарадорлик омиллари (агломерацион самара, юқори тадбиркорлик фаоллиги, ҳудуд иқтисодиёти ресурслари ва инвестицион салоҳиятини унумли бошқариш тизими) ўртасида яққол ижобий боғлиқлик кузатилган ҳудудларда ўзини оқлади.

Мазкур маколада, шунингдек, ҳудуд инвестицион салоҳиятини самарали бошқаришнинг ҳудудий омилларини баҳолаш мақсадида, биз томондан ҳудудий ривожланишнинг «иккинчи табиати» сифатида агломерация омилиниң кумулятив самарасини баҳолашга ҳаракат қилинди [3]. Бу борада биз томондан ҳудуд инвестицион салоҳиятини самарали бошқаришда шаҳарларнинг хиссасини сифатли баҳолаш вазифаси қўйилган бўлиб, юқорида келтирилган функциядан (8) фойдаланилган. Унга кўра, L меҳнат ресурслари зичлиги коэффициентидан келиб чиқиб билвосита баҳоланади, K ни баҳолашда эса энергия сифимдорлиги коэффициенти қўлланилади.

Асосий капиталнинг K самарадорлик омилларига A таъсирида кечикиш ва инерционлик ҳолатлари мавжудлигини хисобга олган ҳолда ўзгарувчилар параметраларини баҳолашда динамик модел тузиш таклиф этилган [4]. Ушбу моделда меҳнат ресурсларининг динамикаси қуидагича ифодаланади:

$$\frac{d}{dt} L_i(t) = f * (L_i) + l_{in}^i(t) - l_{out}^i(t), \quad (10)$$

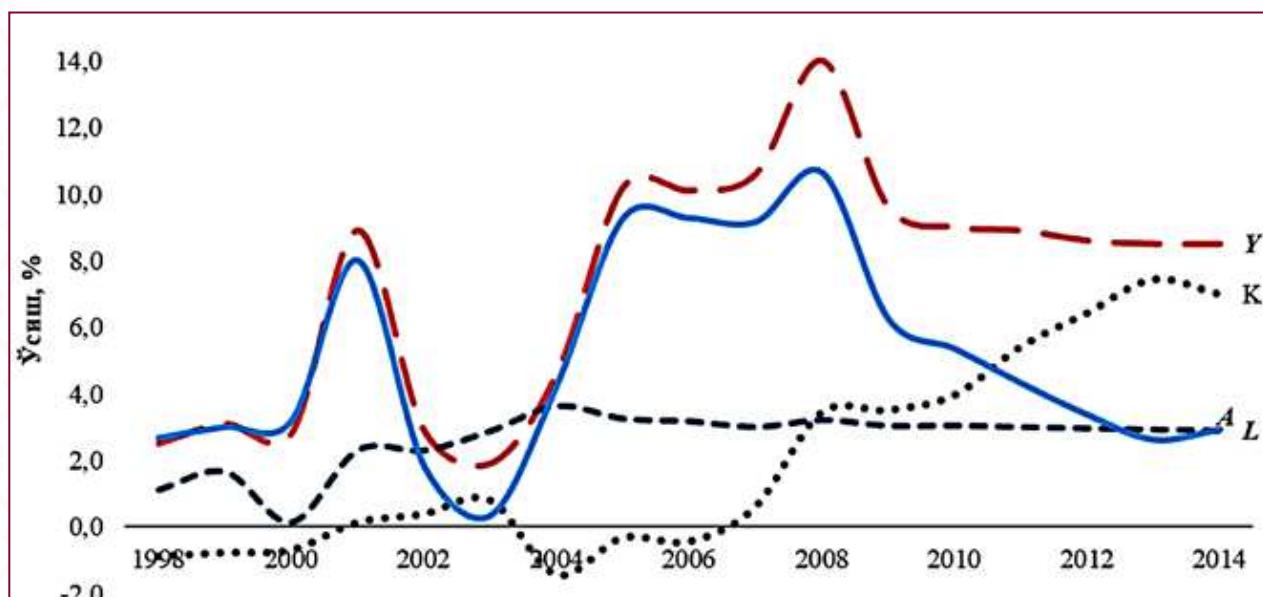
бу ерда: f – мөхнат ресурсларининг тақорор кўпайиш коэффициенти; $L_i - t$ вақтда шаҳарда мөхнат ресурсларининг сони; l_{in}^i ва l_{out}^i – мөхнат ресурслари миграцияси (кўчиб келиш/кўчиб кетиш).

Асosий капитал динамикасини қуидаги формула орқали баҳолаш мумкин:

$$\frac{d}{dt} K_i(t) = J_i(t) - a * K_i(t), \quad (11)$$

бу ерда: K_i – шаҳарнинг асосий капитали қиймати; J_i – асосий капиталга инвестициялар; a – асосий капиталнинг чиқиб кетиш коэффициенти.

Шу аснода олинган A , K ва L (1-расм) параметрлари миңтақанинг иқтисодий ривожланишида кичик ва ўрта шаҳарларнинг ҳиссасини баҳолаш сифатини яхшилайди, бу эса иқтисодий ўсишни прогноз қилиш ва ҳудудлар иқтисодий ўсиши динамикаси ҳакида умумий маълумот олиш имконини беради.

1-расм. Кичик шаҳарларнинг ишлаб чиқариш функцияси параметрлари.

ФОЙЛАДАНИЛГАН АЛАБИЁТЛАР

1. «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси конун хужжатлари тўплами. www.Lex.uz.
  2. Kleiner G. Системная парадигма и экономическая политика. //Общественные науки и современность, 2007, № 2, 3.
  3. Krugman P. Increasing Returns and Economic Geography // The Journal of Political Economy. 2011. Vol. 99. No. 3. P. 483-499.
  4. Форрестер Дж. Динамика развития города. – М.: «Прогресс», 2014. с. 142–164.

Сабирова Л.Ш.,
Ташкентский финансовый институт,
к.э.н. доцент
e-mail:sabirowa@inbox.ru

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЗАНЯТОСТЬ ЖЕНЩИН В ПЕРИОД ПАНДЕМИИ

**ПАНДЕМИЯ ДАВРИДА АЁЛЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ БАНДЛИГИ
ECONOMIC EMPLOYMENT OF WOMEN DURING THE PANDEMIC**

Аннотация. В статье находят отражение прогрессивные шаги Республики Узбекистан в достижении гендерного равноправия, проблемы, образовавшиеся на рынке труда в связи с введением карантинных мер по недопущению распространения коронавируса, пути их решения, а также серьезная обеспокоенность мировой общественности последствиями этих проблем. В заключение приводятся предложения, направленные на улучшение положения женщин на рынке труда.

Ключевые слова: женщины, гендерное неравенство, занятость, безработица, рынок труда, предпринимательство.

Аннотация. Мақолада Ўзбекистон Республикасининг гендер тенглигига эришиш борасидаги илгор қадамлари, коронавирус тарқалишининг олдини олиш бўйича карантин чоралари кўрилиши муносабати билан меҳнат бозорида юзага келган муаммолар, уларни ҳал этиши ўйлари, шунингдек ушибу муаммоларнинг оқибатларидан жаҳон ҳамжасиятининг жисддий хавотири акс эттирилган. Мақолада аёлларнинг меҳнат бозоридаги мавқеини яхшилашга қаратилган таклифлар ҳам берилган.

Таянч иборалар: аёллар, гендер тенгсизлик, бандлик, ишилизик, меҳнат бозори, тадбиркорлик.

Abstract. The article reflects the progressive steps of the Republic of Uzbekistan in achieving gender equality, the problems that have arisen in the labor market in connection with the introduction of quarantine measures to prevent the spread of coronavirus, ways to solve them, as well as serious concern of the world community about the consequences of these problems. The article concludes with proposals aimed at improving the position of women in the labor market.

Key words: women, gender inequality, employment, unemployment, labor market, entrepreneurship.

С первых дней обретения политической и экономической независимости в Узбекистане был взят курс на демократизацию общества, на новые гендерные отношения. Значимую роль в этом отношении сыграл Указ Президента от 2 марта 1995 г. «О мерах по повышению роли женщин в государственном и общественном строительстве Республики Узбекистан». В соответствии с этим документом, Председатель Комитета женщин теперь одновременно является заместителем Премьер-министра Республики. На прави-